

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. KOVO 24 D. NUTARIMO NR. 330 „DĖL
MINISTRAMS PAVEDAMŲ VALDYMO SRIČIŲ“ PAKEITIMO“ PROJEKTO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS 1998 M. RUGSĖJO 25 D. NUTARIMO NR. 1155 „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO**

(TAP-19-2157, 19-2158; TAIS NR. 19-8704(2), 19-8705(2))

2020-01-12 Nr. NV-104

Vilnius

Įvertinę projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, pažymime, kad esminių pastabų projektams neturime. Vis dėlto norėtume projektų rengėjų dėmesį atkreipti į šias projektų nuostatas ir jas įvertinti ar patikslinti pagal toliau teikiamus pasiūlymus.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. 1155 „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto

1. Siekiant aiškumo ir remdamiesi jau esančia praktika siūlytume Vyriausybės nutarimo projekto 2 ir 3 punktus apjungti ir dėstyti taip: „2. Nustatyti, kad 2020 m. liepos 1 d. netenka galios šiuo nutarimu patvirtintų Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nuostatų 8.2.2.8 papunktis.“

2. Nuostatų projekto 2 punkte siūlome, po Vyriausybės įstatymo, paminėti ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, kuris turi ypatingą reikšmę visoms ministerijoms kaip viešojo administravimo subjektams. Taip pat siūlome paminėti ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymą, nes tai yra specialus įstatymas, kuris taikomas būtent tokiai juridinių asmenų teisei formai, kokią turi ministerija. Jei į šį pasiūlymą būtų atsižvelgta, tuomet Nuostatų projekto 27 punkte šio įstatymo pavadinimas turėtų būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublikos“.

3. Nuostatų projekto 3 punkte rekomenduojame atsisakyti frazės „taip pat kitus antspaudus, būtinus ministerijos funkcijoms atlikti“. Ministerijoms ir visiems kitiems juridiniams asmenims nėra draudžiama turėti įvairių antspaudų (skirtingai nei antspaudą su valstybės herbu) kaip ir visokio kitokio turto, reikalingo funkcijoms atlikti, todėl specialiai išskirti kažkokį vieną daiktą nėra prasmės.

4. Nuostatų projekto 4 punktą, atsižvelgiant į skyriaus nuostatų sistemiškumą ir šio punkto „teisinį svorį“, siūlome perkelti į šio skyriaus pabaigą.

5. Nuostatų projekto 6 punkte reikia braukti žodžius „koordinuoja ministerijos veiklą“, nes, manytume, jie neteisingai perkelia Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio nuostatas, pagal kurias, logiška, Vyriausybė koordinuoja [keletą, visų] ministerijų ir Vyriausybės įstaigų, kitų Vyriausybės įsteigtų biudžetinių įstaigų veiklą, bet ne vienos konkrečios ministerijos veiklą. Taip pat siūlytume rašyti „Vyriausybė, kuri“.

6. Siūlome apsvarstyti, ar tikrai tinkama Nuostatų projekto 6 punkte esanti formuluotė „formuoti Lietuvos valstybinio ir diplomatinio protokolo politiką“, nes yra protokolas, bet kažin ar yra protokolo politika.

7. Siūlytume apsvarstyti, ar Nuostatų projekto 8.1.1.1 papunktyje nebūtų tikslinga rašyti „kitose tarptautinėse ar regioninėse saugumo organizacijose“, nes, pvz., ESBO įprastai įvardijama kaip regioninė saugumo organizacija.

8. Nuostatų projekto 8.1.2.3 papunktyje numatyta, kad ministerija formuoja Lietuvos Respublikos pozicijas dvišaliuose ir daugiašaliuose formatuose žmogaus teisių srityje“ ir teikia kitoms institucijoms pasiūlymus dėl šių pozicijų. Kadangi žmogaus teisės yra pakankamai plati sritis, apimanti daugelio ministerijų valdymo sritis, iš kitų Nuostatų projekto nuostatų yra visiškai neaišku, kokia apimtimi ministerija formuos pozicijas žmogaus teisių srityje (galiojančiuose Nuostatuose yra tikslesnė formuluotė „dalyvauja formuojant ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos užsienio politiką žmogaus teisių srityje“).

9. Siūlome apsvarstyti ir siūlytume Nuostatų projekto 8.1.2.5 papunktį perkelti į Nuostatų 8.4.1 papunktį, kuris konkrečiai susiję su Lietuvos Europos Sąjungos politikos koordinavimu.

10. Nuostatų projekto 8.1.3.3 papunktyje vartojamas neaiškus išsireiškimas „investicijas į strateginius sektorius ir *strateginių sektorių veiklas*“, nes antrasis turėtų visiškai patekti į pirmojo sampratą. Tuo labiau, kad terminas „strateginių sektorių veiklos“ Lietuvos teisės aktuose nevartojamas.

11. Siūlome įsivertinti, ar Nuostatų projekto 8.1.5.1 papunktyje nurodyta funkcija „vykdo [Lietuvos Respublikos?] užsienio politikos sklaidą“ nesidubliuoja su 8.1.5.2 papunktyje nurodyta funkcija.

12. Nuostatų projekto 8.2.1.2 papunktyje nurodyta pernelyg bendra funkcija, kuri gali būti susijusi ir su kitomis ministerijos veiklos sritimis. Todėl siūlytume ją sukonkretinti pagal veiklos sritį, t.y. teisių ir interesų apsaugos užsienyje.

13. Siūlytume apsvarstyti, ar šioje veiklos srityje (Lietuvos Respublikos piliečių teisių ir interesų apsauga užsienyje) nereikėtų atskirai paminėti ministerijos funkcijų, kurias ji atlieka pagal Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymą. Taip pat nelabai suprantama, kaip Nuostatų projekto 8.2.1.6 papunktyje nurodyta funkcija prisideda prie šios veiklos (teisių ir interesų apsaugos užsienyje) tikslo.

14. Nuostatų projekto 8.2.2.2 papunktį reikėtų patikslinti kalbiniu požiūriu.

15. Nuostatų projekto visame 8.2.2 papunktyje vartojami du išsireiškimai „Lietuvos diaspora“ ir „užsienyje gyvenantys lietuviai“. Neaišku, ar šios sąvokos turi tokią pačią sampratą. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos teisės aktuose yra vartojamas ir kitas – „lietuvių diasporos“ – terminas, todėl kyla klausimas, ar jie yra tapatūs. Be to, neaišku, ar Lietuvos diaspora apima Lietuvos piliečius ne lietuvius (litvakus ir kitų tautybių išeivius), o jei ne – ar ministerijos nuostatuose neturėtų būti numatyta tam skirta funkcija? Siūlome įsivertinti.

16. Nuostatų projekto 8.3.4.3 papunktį reikėtų patikslinti („vykdo procedūras, susijusias su diplomatinėmis *atstovybių* <...> skyrimu ir atšaukimu“).

17. Neaišku, kuo skiriasi Nuostatų projekto 8.3.5.2 papunktyje nurodyti tarptautiniai sutartiniai įsipareigojimai ir tarptautinė teisė, nes pastaroji turėtų apimti pirmuosius.

18. Nuostatų projekto 8.4.3 papunktyje siūlytume atsisakyti termino *acquis communautaire*. Europos bendrijos nebėra jau 10 metų, todėl šis terminas įprastai vartojamas pabrėžiant ankstesnį Bendrijos teisyną. Šiuo metu ES teisės kontekste labiau įprasta vartoti terminą Sąjungos *acquis*.

19. Nuostatų projekto 8.4.5 papunktyje neturėtų būti kalbama apie iš *tarptautinių organizacijų* gaunamus dokumentus, nes visas 8.4 papunktis skirtas ES politikos koordinavimui.

20. Siūlytume tikslinti Nuostatų projekto 9.1 papunktį, nes ES yra septynios institucijos ir jokių kitų „Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtų *institucijų*“ negali būti (veikiausiai reikėtų rašyti įstaigų; kita vertus, prieš tai esanti sąvoka Europos Sąjungos institucijos ir įstaigos taip pat turėtų apimti ir šią, todėl manome, kad tokios kategorijos apskritai nereikėtų išskirti). Taip pat Nuostatų projekto 9.4. papunktyje reikėtų rašyti „apie įsidarbinimo Europos Sąjungos institucijose, *įstaigose ir agentūrose*“ galimybes“.

21. Siūlytume Nuostatų projekto 10.2 papunktį patikslinti ir, neapsiribojant, numatyti, kad komisijos ir darbo grupės gali būti sudaromos ne tik iš valstybės institucijų ir įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, bet ir iš „kitų įstaigų ir organizacijų atstovų“.

22. Siūlome Nuostatų projekto 12 punkte neįvardinti konkretaus struktūrinio padalinio (skyriaus), o rašyti bendresnę formuluotę „ministerijos *administracijos padalinys, atsakingas už vidaus auditą*“. Tokią pat formuluotę siūlytume vartoti ir 26 punkto ketvirtiojoje pastraipoje.

23. Siūlome Nuostatų projekto 14 punkte atsisakyti paskutinio sakinio, nes jis yra netikslus (neperkelia išimties, numatytos Vyriausybės įstatymo 26 straipsnio 2 dalyje), be to, teisinės technikos požiūriu nėra tinkamas, nes pačios funkcijos yra išvardintos Vyriausybės įstatymo 26 straipsnio 3 dalyje, o dvigubos nuorodos (nukreipimas į nuostatą, kuri nukreipia į kitą nuostatą) yra vengtinės pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas. Arba šią nuostatą formuluoti taip, kaip ji suformuluota Vidaus reikalų ministerijos nuostatuose.

24. Siūlytume Nuostatų projekto 17 punkto priešpaskutinėje pastraipoje atsisakyti antrojo sakinio „Ministerijoje negali būti daugiau kaip 4 viceministrai“, nes jis prieštarauja pirmajam sakiniui, pagal kurį viceministrų skaičių nustato Vyriausybė (kuri, prireikus, galėtų nustatyti ir didesnį viceministrų skaičių ir šiuo tikslu nereikėtų keisti ministerijos nuostatų).

25. Nuostatų projekto 19 punkte reikėtų rašyti „į pareigas *priima* ir atleidžia“.

26. Nuostatų projekto 24 punktą reikėtų tikslinti. Siūlome nurodyti, kad ministras tvirtina *personalinę* sudėtį, nes pareigybės, kurias užimantys asmenys yra kolegijos nariai, jau iš esmės įvardintos Nuostatuose; siūlome rašyti, kad ministras kolegijai pirmininkauja, o ne vadovauja, nes jis yra pirmininkas, o ne vadovas; atsižvelgiant į Vyriausybės įstatymo 32 straipsnį, siūlome rašyti „kolegijos nariai yra ministras <...>“, o ne „kolegiją pagal pareigas sudaro“; rekomenduotume nerašyti „departamentų direktoriai“, „į kolegiją gali paskirti ir kitus diplomatus“, nes ministerijoje gali būti ir kitokių struktūrinių padalinių (grupė, skyrius), prieš tai išvardinti asmenys nebūtinai yra diplomatai, taip pat gali būti paskirti ir ne diplomatai. Manytume, kad visiškai pakaktų įvardinti pagrindines (Vyriausybės įstatymo 32 straipsnyje nurodytas) pareigybes ir Nuostatų projekte esančios nuostatos, kad ministras tvirtina *personalinę* kolegijos sudėtį.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ pakeitimo“ projekto

Vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi (Vyriausybės nutarimus, kuriais keičiami, pildomi ar pripažįstami netekusiais galios anksčiau priimti nutarimai, pasirašo Ministras Pirmininkas ir tos valdymo srities ministras, kuris buvo pasirašęs ankstesnį nutarimą, nepaisant to, kas pateikė Vyriausybei svarstyti naują nutarimo projektą), nutarimo projekte kaip pasirašantis ministras turėtų būti nurodyta Vidaus reikalų ministrė.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriaučiūnas

Deividas Kriaučiūnas, tel. 870663817, el. p. deividas.kriauciunas@lr.lt

